

Beaiveálgu – Politisk regnskap 2021–2022

Sametingets flertall i valgperioden 2021–2025 består av Norske Samers Riksforbund, Senterpartiet og Ávjovárri Flyttsameliste. Den politiske retningen og politikken for samarbeidet er formalisert i Beaiveálgu-erklæringen. Nedenfor presenteres hovedpunktene av det politiske regnskapet fra det første samarbeidsåret.

«Abo var ferdig med skolegangen. Han hadde tatt eksamen og fått gode karakterer. Han var nå blitt bankkasserer i en by. Han hadde fått stillingen straks etter at han var ferdig med skolen. Nå satt han i banken og førte regnskap, la sammen, trakk fra, multipliserte og delte.»

(Anders Larsen, Beaiveálgu, 1912)

Samehets, sannhet og forsoning

- Arbeidet mot samehets er etablert som et eget ansvarsområde i sametingsrådet.
- Sametingsrådet fremmet i juni 2021 en handlingsplan mot samehets for plenum. Handlingsplanen har konkretiserte tiltak for hvordan Sametinget skal jobbe med samehets.
- Sametingsrådet foreslår i budsjettet 2023 å prioritere 1,1 millioner kr i løft til arbeid mot samehets. 500.000 kr går til søkerbasert ordning for å forebygge samehets.
- Sametinget har støttet Tromsø IL sitt prosjekt RomsaDál med prosjektmidler, og arbeider aktivt med å få med flere aktører i idretten på den store samfunnsdugnaden mot samehets. Vi arrangerer et seminar om tiltak mot samehets i fotballen i forbindelse med plenum i desember 2022.
- Sametinget tok initiativ til å etablere en kommisjon som skal granske fornorskingspolitikk og urett begått overfor samer, kvener og norskfinner. Kommisjonen leverer sitt arbeid våren 2023. Sametingsrådet har foreslått 100.000 kr i budsjett 2023 til oppfølging av arbeidet, og forventer at staten følger opp.

Likestilling

- Vi har startet arbeidet med å lage handlingsplaner for oppfølging av hvert kapittel i likestillingsmeldinga Sábmme jállu. En plan om samehets er utarbeidet, og deretter følger handlingsplaner om vold og overgrep, samer med funksjonsnedsettelse og LHBTQ-samer.
- Vi har bidratt til at Karasjok kommune har gjenopptatt arbeidet med å opprette et krisesenter.
- Sametinget arrangerte våren 2022 et seminar om vold og overgrep i det samiske samfunnet, der man kom til enighet om å etablere et samarbeidsforum for samlet innsats innen feltet.
- Sametingsrådet har fremmet en redegjørelse for Sametingets oppfølging av den nasjonale strategien "Frihet fra vold", og arbeider med å lage en egen handlingsplan på området.
- Sametingsrådet har sendt brev til alle som stilte lister til sametingsvalget i 2021, med invitasjon til likestillingsdugnad. Målet er å komme tilbake til full kjønnslikestilling ved sametingsvalget i 2024.

Språk

- Flere byer og kommuner har vedtatt samiske navn.
- Freia bruker nordsamisk på melkerullpakken. Tine vil bruke nordsamisk på melkepakken fra 2023.
- Sametingsrådet følger opp utredningen Hjertespråket/Vájmo giella og revisjonen av samelovens språkregler, herunder regler for forvaltningsområdet for samisk språk. Rådet

forventer snarlig offentliggjøring av et lovforslag, som skal behandles av Sametinget og Stortinget i 2023.

- Sametingsrådet følger opp strategien Giellalokten. Nylig har Sametingets plenum vedtatt satsing på revitalisering av skoltesamisk språk. Sak om umesamisk og pitesamisk språkrevitalisering forberedes til mars.
- Gjennom Giellavahkku (Samisk språkuke) løfter vi samiske språk. I 2022 ble Giellavahkku åpnet av Hans Majestet Kong Harald.
- Giellaloktenbáلكkašupmi/Språkløftprisen ble tildelt historiker Aage Solbakk, blant annet for arbeidet med formidling av lakseterminologi.
- Målselv kommune har fått oppstartstilskudd til et samisk språksenter.
- Bárru giellabáiki er etablert som språksenter i Suorttá/Sortland.

Barnehage og skole

- Sametingets barnehageprosjekt SÁMOS blir ferdigstilt i mars. Arbeidet vil bidra til å bygge opp samisk pedagogisk og språklig praksis i barnehagene. Sametinget har arrangert et barnehageseminar for å drøfte foreløpige resultater fra prosjektet.
- Sametinget har mottatt rapport om sterke språkmodeller i barnehagene og skolene, og sametingsrådet følger opp forslag til pedagogiske prinsipper som vil danne grunnlag for en samisk rammeplan for barnehagene.
- Sametingsrådet har i budsjett 2023 foreslått å innføre gratis samiskspråklig barnehagetilbud i barnehager utenfor tiltakssonen for Nord-Troms og Finnmark.
- Sametingsrådet har foreslått for Storting og regjering at det bør nedsettes et utvalg for å styrke samiske barns rettigheter i barnehageloven.
- Sametinget har økt lønnstilskudd til samiske barnehager og avdelinger med 1,8 millioner kr for å gjøre barnehagene mer attraktive for samiskspråklige pedagoger.
- Sametinget har støttet etableringen av et nytt samisk barnehagetilbud i Hábmer/Hamarøy.
- Knut Hamsun joarkkaskávlá / videregående skole er blitt en samisk ressurskole.
- Sametingsrådet har jobbet aktivt overfor myndighetene med å få styrket samiske opplæringsrettigheter i opplæringsloven.
- Sametinget har i igangsatt utvidelse av det samiske læreplanverket med utvikling av læreplan i samisk for hørselshemmede.

Kompetansebehov og høyere utdanning

- Sametinget har vedtatt et flerårig rekrutteringsprosjekt fra 2023 hvor målet er å rekruttere elever fra videregående til samisk høyere utdanning.
- Sametinget har behandlet en ny melding for høyere utdanning og forskning med forslag til løsninger som skal løse utfordringene med rekruttering.
- Sametingsrådet og regjeringen er enige om at neste års stortingsmelding om samiske forhold skal omhandle rekruttering.
- Sametinget har foreslått å etablere et nasjonalt samarbeidsforum for rekruttering og kompetanse, som også er foreslått i NOU 2022: 13 Med videre betydning — Et helhetlig system for kompetanse- og karriereutvikling i barnehage og skole.
- Sametinget har arbeidet for å få flere kvoteplasser på medisinstudiet ved UiT, og fått gjennomslag for at UiT skal utrede dette.

Forskning og statistikk

- Vi har arbeidet for finansiering av SAMINOR 3.
- Sametingsrådet har arrangert seminar om samisk datasuverenitet, og gitt støtte til Samerådet for å arrangere konferanse om temaet i 2023.

Klima og natur

- Sametinget har bevilget 1 million kr til utarbeiding av en egen samisk klimarapport. Gjennom bevilgningen har også sametingsrådet støttet det samiske arbeidet i urfolksplattformen og de internasjonale klimaforhandlingene.
- Vi har arbeidet med å få forståelse for at reindrifta har behov for spesielle tiltak for å kunne tilpasse seg klimaendringene med gjentakende beitekriser i møter med Landbruksdepartementet, statsforvalter og andre virkemiddelaktører.
- Sametingsrådet har gjennom samlinger bidratt til å styrke kompetansen blant sametingsoppnevnte representanter i verneområdestyrene. Det skal utarbeides en rapport for å synliggjøre utfordringer i forvaltningen i verneområder.

Levende lokalsamfunn

- Sametingets næringsmelding, Šattolaš Sápmi – Bærekraftig næringsutvikling, er revidert.
- Sametingsrådet og næringsministeren er enige om å avholde årlige møter om samisk næringsutvikling.
- Minerallovutvalget ble oppnevnt etter konsultasjoner hvor det var enighet om mandat, og utvalget leverte sine anbefalinger i juli 2022. Sametingsrådet har levert forslag til høringsuttalelse til behandling i Sametingets plenum desember 2022.
- Fast tilskudd til Sápmi Næringshage er økt med 220.000 kr.
- Sametingsrådet har støtte finansielt Sápmi Business Arena, som er en næringslivskonferanse for samiske næringslivsaktører og gründere.

Duodje og immateriell kulturarv

- Sametingsrådet har fulgt opp tiltak som ble varslet i Sametingsmelding om duodji som næring (2018), og fortsetter arbeidet med organisering og ressursbruk. I arbeidet med samhandling og organisering av duodji, er Sametinget klar til å ta et større ansvar for utviklingen av duodjinæringen. Sametinget skal også opprette en søkerbasert ordning for investering og utbedring av duodjiverksteder og duodjilokaler fra 2023.
- Enighet om Duodji næringsavtale 2023
- Vi har bidratt med innhold på konferansen om beskyttelse av nordiske urfolkets tradisjonelle kunnskap og immateriell eiendom i Inari i november 2021, samt Nordisk konferanse om samisk immateriell kulturarv i Trondheim november 2022.

Primærnæringsfamilien

Utmark

- Sametinget har gitt tilskudd til et prosjekt i regi av samiske kommuner for gjennomføring av en forsøksordning om motorferdsel, som skal belyse hvilke utfordringer samiske kommuner har med dagens motorferdselslov. Arbeidet er satt i gang med Kautokeino kommune som koordinator for arbeidet.
- Sametingsrådet har hatt to møter med motorferdselslovsutvalget, som vi hadde bedt om å få oppnevne medlemmer til, men som vi ikke fikk mulighet til. Vi har likevel oppnevnt et medlem i referansegruppa for et nasjonalt utvalg som skal se på motorferdselsloven.
- Sametingsrådet har blitt enige med regjeringen om en plan for konsultasjoner om lodden (vårvinterjakt på ender) i Kautokeino.

Jordbruk

- Sametinget er med i partnerskap for landbruk i Troms og Finnmark.
- Sametinget har årlige møter med Norges bondelag

- Det er gitt innspill til jordbruksforhandlingene
- Sametinget har hatt store søknader til virkemidlene rettet mot landbruket. Virkemidlene er rettet mot nybygg og fornying av fjøs, og er fra mange områder innen virkeområdet. Det er gitt minst ti større tilskudd til slike tiltak og det er bevilget rundt 3 millioner kr til disse prosjektene.
- Det er gitt 200.000 kr til et fellesprosjekt i regi av Norsk Landbruksrådgivning Nord Norge som heter "Fra bås fjøs til løsdrift".

Reindrift

- Sametinget mottok i høst et lovforslag om endringer av reindriftsloven, utarbeidet av historiens første samiske lovutvalg. Forslaget er nå på høring og sametingsrådet arrangerer seminarer om utvalgets forslag.
- Sametingsrådet har arbeidet med å få myndighetene til å iverksette tiltak for å avbøte konsekvensene med beitekrisen, herunder de helsemessige og sosiale effektene med krisen. Sametingsrådet har også bevilget 750.000 kr til håndteringen av beitekrisen.
- Når det gjelder innspillene fra Sametinget til reindriftsavtalen har vi blant annet fått følgende gjennomslag:
 - Sametinget ba partene om å gjøre en betydelig økning av bevilgningen til distriktstilskudd fra forrige reindriftsavtale. Økningen ble på 3,4 millioner kr.
 - Sametinget ba om at særskilt driftstilskudd til kvinner med egen siidaandel, samt at ektefelle- og samboertilskuddet skulle opprettholdes.
 - På grunn av klimaendringer og uforutsigbare værforhold ba Sametinget om at det burde avsettes en større ramme til kriseberedskapsfondet.
 - Man fikk gjennomslag for at det skulle skje en videreføring av tilskuddet til pramming.
 - Sametinget spilte inn til avtalepartene at bekjemping av hets og sjikane av reindriftnæringen og reindriftnas omdømmebygging bør komme inn som en fast post i Reindriftsavtalen. Prosjekt mot hets og rasisme kom imidlertid ikke inn som en fast post, slik Sametingets prioritering var, men det ble satt av et engangsbeløp på 800.000 kr til prosjektet. Sametinget har også støttet NRL med midler direkte til det samme formålet i 2021.

Fiskeri

- Sametinget behandler årlig en fiskerisak som kan danne grunnlag for innspill til reguleringsmøtet og påfølgende årlige konsultasjonsmøter med Nærings- og fiskeridepartementet.
- Sametingsrådet har oppnådd enighet med Nærings- og fiskeridepartementet om å endre arbeidsformen med reguleringsmøtet, slik at Sametinget i større grad gir innspill før saker presenteres for behandling i reguleringsmøtet.
- Sametinget har i 2022, gjennom konsultasjoner med departementet, sikret at kystfiskekvota fortsatt gis som en avsetning på minimum 3000 tonn.
- Sametingsrådet har oppnevnt et medlem til et statssekretærledet utvalg, som har sendt ut fire notater på høring om sentrale temaer i forbindelse med ny kvotemelding. Bivdu ble foreslått som representant til utvalget.
- Sametingsrådet har økt muligheten for Bivdu til å søke tilskudd fra Sametingets virkemiddelapparat.
- Det er gitt 26 tildelinger til førstegangsinvestering i fiskefartøy med utstyr, og det er gledelig at det er flere kvinnelige fiskere som søker slik støtte enn tidligere.
- Stiftelsen Nord Troms museum har fått 280.000 kr til registrering og dokumentasjon av samiske båter i Balsfjord samt formidling av sjøsamiske historie fra båten MK Terje.
- Vi har støttet ungdomsfiskeordningen i Nordkapp.

Laks

- Sametinget følger opp sametingsmeldingen om laks: "Diddi, luosjuolgi, goadjin ja duovvi".
- Sametingsrådet har gjennomført møte med Sametinget i Finland; Karasjok, Tana og Utsjok kommuner; samt forvaltningsorganisasjonene Deanučázádaga guolástanhálddahus (TF) og Deanu guolledoalloguovlu for å drøfte mulighetene til å få utarbeidet et felles forslag til ny tanaavtale.
- Sametingspresidenten har hatt møte med Sametinget i Finland om lokal lakseforvaltning i Tanavassdraget. I tillegg deltok Tana og Utsjok kommuner, Tanavassdragets fiskeriforvaltning (TF) og Bivdu.
- Klima- og miljødepartementet og Sametinget har etablert et dialogforum etter stopp i laksefiske i 2021 i Tanavassdraget og Tanafjorden. I tillegg deltar ulike miljøer i Finnmark i dette forumet. I møtene har sametingsrådet krevd tiltak til bekjempelsen av pukcellaks og tiltak for å ivareta kunnskap om laksefiske.
- Sametingsrådet har gitt 400.000 kr til lyshytte ved Reisa villakssenter i Nordreisa.
- Sametingsrådet har foreslått 500.000 kr i direkte tilskudd til DeanuInstituhtta, som er et kunnskapssenter for laksefiske og elvesamisk kultur.
- Sametinget var medarrangør for det aller første International Gathering of Indigenous Salmon people ble gjennomført i Vancouver i oktober 2022.
- Det er gitt 380.000 kr til Bivdu til prosjektet "Kollektiv rett til fiske i Tanafjorden"
- Det er gitt støtte til Finnmark sjølaksefiskeforening i form av basistilskudd.

Rovvilt

- Sametingsrådet har ved å arrangere et rovviltseminar i mai 2022 bidratt til å øke kunnskapen om rovviltforvaltning og rovviltpolitikk i samiske områder.

Rettigheter til land, vann og natur

- Sametingsrådet er en tydelig aktør i arealsaker, og arbeider med sakene i tett dialog med samiske rettighetshavere. Det har vært gjennomført flere møter med myndigheter om det økende arealpresset i samiske områder.
- Sametinget behandlet i juni 2022 om prinsipper i utbygging av 420 kV kraftlinjer i samiske områder, og det stilles klare krav om at hensynet til samisk reindrift, utmarksbruk og annen tradisjonell kulturutøvelse med folkerettslig vern, skal veie tungt når behovet for kraftledningene vurderes.
- Sametinget er i prosess med å utvikle et dokument for samstyring i FeFo, der målet er å styrke dialogen om å oppfylle formålet med Finnmarksloven.
- Sametingsrådet har arrangert seminar om FeFo i forbindelse med Sametingets komitemøter i juni 2022. De sametingsoppnevnte styremedlemmene har fått tilbud om dialogmøte med sametingsrådet. Det er også gjennomført dialogmøte med FeFo og Troms og Finnmark fylkeskommune i mars 2022.
- Sametingsrådet har arbeidet kontinuerlig med oppfølgingen av Fosen-dommen, og har informert om saken for FNs permanente forum for urfolkssaker, FNs ekspertmekanisme for urfolks rettigheter og FNs spesialrapportør for urfolks menneskerettigheter.

Kultur

- Saemien Sijte sitt nye bygg på Snåsa med nytt museum og kulturhus ble åpnet i juni 2022. Bååstede-gjenstander har blitt overført, og basisutstillingen er ferdig. I tillegg til formidling og dokumentasjon av sørsamisk kultur og historie, er det en viktig språkarena og møteplass.
- Sametingsrådet har gitt investeringsstøtte til museene, kulturhusene, duodjeinstituhtta og festivalene. Kulturinstitusjonene har fått gjort nødvendige oppgraderinger og investeringer som følge av dette.

- Bååstede-prosjektet, tilbakeføring av samiske kulturarv, går fremover og samiske museer har påbegynt eller fått gjennomført tilbakeflytting. Sametinget har finansiert store deler av arbeidet. Bygging av utstillingsrommet til Senter for nordlige folk går fremover, og har vært prioritert i revidert budsjett 2022 og forslag til budsjettet 2023.
- Poala-Ande, Anders Poulssons tromme er tilbakeført fra Danmark til Sápmi og RidduDuottarMuseat. I forbindelse med tilbakeføringen var det også storstilt utstillingsåpning på Sámiid Vuorká-Dávvirat i Karasjok i april.
- Bygging av det nye Beaivváš Sámi Našunálateáhter og Samisk videregående skole og reindriftsskole i Kautokeino har startet. I september 2022 var det offisiell markering med at grunnsteinen ble satt ned av Sametinget og regjeringen.
- Realisering av kunstmuseum i Karasjok går fremover, og det ble gjort et konseptvalg under plenumsbehandling juni 2022. Regjeringen har fulgt opp og foreslår for statsbudsjettet 2023 en bevilgning til RidduDuottarMuseat for igangsetting av videre prosjekt.
- Den samiske paviljongen på Veneziabiennalen med kunst fra kunstnerne Pauliina Feodoroff, Máret Anne Sara og Anders Sunna har skapt stort internasjonal oppmerksomhet. I tillegg var samiske kunstnere representert på hovedutstillingen i Venezia. Samisk parlamentarisk råd var vertskap for åpningen sammen med OCA. Sametingsrådet har støttet samisk innhold under biennalen.
- Sametingsrådet la frem redegjørelse om samisk visuell kunst til plenum i oktober og vil følge opp signalene fra plenum om å styrke vilkårene til samisk kunstnere.
- Vi gir direkte tilskudd Bådådjo som europeisk kulturhovedstad i 2024 og foreslår det som ny prioritering under sametingets tilskuddsordning for kulturtiltak.
- Vi forslår i budsjettet for 2023 å bevilge 500.000 kr til etablering av Samisk hus i Tromsø, der målet er å få etablert dette i 2023.
- Det samiske forfatterstudiet Čallis fal ble avsluttet i september 2022, som har vært et samarbeid med Sámi girječálliid searvi og Sámi dáiddáráđđi. Flere forfattere har publisert titler i skjønnlitterær sjanger og har høstet mye og god kritikk for sine utgivelser. En deltaker, Sara Vuolab, har vunnet tabu-prisen for sin utgivelse, samt nominert til Nordisk råds barne- og ungdomslitteraturpris 2022.
- Sametinget og Sámi allaskuvla er enige om at fra 2023 skal Sámi allaskuvla overta Čallis fal og innlemme det i sine studier. Sametingsrådet foreslår å bevilge oppstartsstøtte fra budsjettåret 2023.
- Sámi Valáštallan Lihttu (SVL) og Sametinget vil underskrive den første samiske idrettsavtalen i desember 2022. Gjennom idrettsavtalen vil SVL få mulighet for å løfte behov og bli enige om felles satsninger.

Kulturminner og kulturvern

- Arbeidet Sametinget gjennomfører på kulturarvsfeltet skjer i tråd med Áimmahuššan, Sametingsmelding om kulturminnevern.
- I arbeidet med fartøyvern har Sametinget utarbeidet en oversikt over samiske små og åpne båter. Etter forespørsel til de samiske museene er antallet så langt kommet opp i 30 objekter. Av disse befinner 28 seg på samiske museer.
- Sametinget har besøkt Mearrasiida i Porsanger og Sjøsamiske samlinger i Byluft, Nesseby. Dette for å bygge nettverk med aktuelle samiske båtmiljøer og orientere om nasjonale tilskuddsordninger innen fartøyvern.
- Sametingsrådet har initiert prosjektet «Kjent og anerkjent- satsing på sørsamisk kulturarv».
- Sametingsrådet har vedtatt mandat for arbeidsgruppe nedsatt for å utrede tilbakeføringskravet av menneskelige levninger fra Gravholmen i Pasvik. Arbeidsgruppen har blant annet gjennomført møter med representanter for skoltesamene på finsk side og arrangert et seminar om Gravholmen og Pasviksiidaen.

- Sametingspresidenten åpnet en ny samisk kultursti i Snubba i Nordland i august, som Sametinget har vært en samarbeidspartner i.

Grensedbygging

- Vi har fulgt opp det samiske grensehinderutvalgets rapport, bl.a. ved å løfte det som egen plenumssak, registrere grensehindrene i den nordiske grensehinderdatabasen og hatt møter med bl.a. Grensehinderrådet og Stortingets grensehindergruppe.
- Etter initiativ fra Samisk parlamentarisk råd har statene igangsatt arbeidet med å etablere et nordisk-samisk grenseutvalg.

Helse- og omsorg

- Vi har arbeidet med å endre organiseringen av samiske spesialisthelsetjenester. Gjennom plenumssak har Sametinget krevd at Sami klinihkka flyttes til Helse Nord, med eget budsjett og styre. Dette tas jevnlig opp med alle aktuelle myndigheter og ansvarlige politikere, og gitt som innspill til sykehusutvalget.
- Vi har fått inn våre foreslåtte styremedlemmer i Helse Nord og alle underliggende helseforetak.
- Vi har underskrevet ny samarbeidsavtale med Helse Nord. Som resultat har vi bidratt til at SANKS har løftet sin kompetanse på reindrift og fått forsikringer om at nasjonale samiske tjenester ikke skal omfattes av reisestopp som følge av innsparinger.
- Vi har i budsjettforslaget 2023 foreslått å øke støtten til Samisk legeförening med 200.000 kr, og til sørsamisk helsenettverk med 300.000 kr. Sametinget har også gitt prosjektmidler for å utvikle et lulesamisk helseteam.
- Vi har inngått og fornyet samarbeid med NASAK og Norsk Fosterhjemforening for å bidra til at barnevernstjenesten klarer å implementere de nye rettighetene til samiske barn. Sametinget har sammen med disse arrangert barnevernskonferanse med dette som tema, og tar initiativ til å endre regelverkene slik at det offentlige kan vite hvilke barn som er samiske.
- Vi har løftet familiefattigdom i Sápmi og sosialpolitikk som viktige saker for Sametinget, med mål om å bidra til å motvirke familiefattigdom i Sápmi. Dette gjøres gjennom kontakt med aktuelle departementer og etater, slik som NAV, med mål om å bedre tilgangen til hjelp for den samiske befolkningen.
- Gjennom samarbeidsavtalen med Oslo kommune har vi bidratt til at det nå planlegges en demensavdeling for samiske brukere.

Regional utvikling og internasjonalt arbeid

- Vi har oppnådd enighet med regjeringen om at Sametinget skal involveres i arbeidet med regionvekstavtaler.
- Sametinget deltar i regionalt nordområdeforum med tre departementer og de nordlige fylkeskommunene, hvor blant annet arbeid med ny distriktsmelding har vært tema.
- Sametinget har innført ny ordning med at fylkeskommunale samarbeidsavtaler behandles årlig sak i plenum, samme gjelder by-kommunale samarbeidsavtaler. Hittil har Sametinget fornyet samarbeidsavtale med Troms og Finnmark fylkeskommune, Innlandet fylkeskommune og Trondheim kommune, og flere nye avtaler som er ferdigforhandlet vil underskrives i tiden fremover.
- Vi har forankret et felles syn på Nordisk samekonvensjon i Samisk Parlamentarisk Råd, og bedt statene om justeringer av konvensjonsteksten.
- Sametingene på svensk og norsk side har vedtatt et felles flaggskipprosjekt om språkteknologi i forbindelse med det internasjonale urfolksspråktiåret. Sametinget på finsk side behandler prosjektet i desember.
- Gjennom FN's organisasjon for ernæring og landbruk ble Koalisjonen for urfolks matssystemer etablert i forbindelse med World Food Forum i Roma i oktober 2022.

Sametingspresidenten er medlem i styringsgruppen og har et særlig ansvar for fiskeripolitikk og forskning og utdanning på vegne av styringsgruppen.

Et sterkt Sameting

- Vi har styrket Sametingets politiske og administrative kapasitet.
- Vi har satt ned et utvalg som gjør en helhetlig vurdering av Sametingets arbeidsorden.
- Vi har evaluert sametingsvalget 2021 og styrket Sametingets kapasitet til å arbeide med valgforberedelser gjennom hele valgperioden.
- Lovfesting av konsultasjonsplikten er vedtatt i Stortinget, og sametingsrådet har arbeidet med å styrke det samiske samfunnets kompetanse i konsultasjoner.
- Sametingsrådet og Sametingets ungdomspolitiske utvalg (SUPU) har startet arbeidet med å vurdere SUPUs mandat, oppnevning og samhandling, med sikte på plenumssak i 2023.
- Vi jobber med en strategiplan for eldre. Sametingsrådet har bevilget midler til eldretreff i Máze og etablering av treff for samiske eldre i Snåsa. Sametinget har bidratt til konferanse om “mat for eldre”, eldredag i Karasjok, og har hatt møte med Alta Siida angående samiske eldre i Alta.
- Sametinget har etablert det første samiske barneforumet der samiske elever fra skoler over hele landet deltok. Barneforumet har kommet med flere uttalelser om situasjonen for samiske barn.
- Høyesteretts dommere har for første gang i historien arrangert et seminar om samerett, hvor sametingsrådet bidro i programmet. Bakgrunnen for seminaret var blant annet Sametingets plenumssaker om samenes rettssikkerhet.

Beaiveálgu budsjettleveranser

Omdisponeringer 2021 – engangspåknninger		
Beskrivelse	Sum	BÁ formulering
Samiske rettigheter - søkerbasert	1.750.000	Støtte opp rettsprosesser i viktige og prinsipielle saker.
Språkprosjekter	900.000	Arbeider for levende samiske språk
Stipend høyere utdanning	583.000	Videre satsning på superstipend
Variert næringsliv - søkerbasert	1.100.000	Sikre eksisterende bedrifter etter pandemien og prioritere kompetanseheving for nyetablerte og etableringsstøtte til bedrifter
Kulturtiltak - søkerbasert	1.100.000	Både litteratur, musikk, joik, festivaler, teater, museer, duodji, kunst, film, idrett, samiske møteplasser og samisk kirkeliv (vil prioriteres).
Institusjonsutvikling	925.000	Arbeide for at de samiske festivalene og møteplassene skal sikres utviklingsmuligheter.
Regionalutvikling	1.700.000	Styrke samarbeidsavtaler med kommuner, fylker
Investeringsstøtte kulturinstitusjoner	6.800.000	Arbeide for at de samiske festivalene og møteplassene skal sikres utviklingsmuligheter.
Klimarapport (samerådet)	1.000.000	Utvikle en egen samisk klimarapport
Budsjett 2022		
Beskrivelse	Sum	BÁ formulering
Oppfølging av reindriftsutvalget	600.000	Reindriftslovutvalget utredning skal følges opp og vi vil arbeide for å revidere reindriftsloven.
Seminar om likestilling i reindrifta	100.000	Arbeide med økt likestilling mellom kjønn i de samiske primærnæringene.
Rovviltseminar	300.000	Rovdyrforvaltningen bør bygge på beitenæringenes tradisjonelle og erfaringsbaserte kunnskaper.
Variert næringsliv - søkerbasert	900.000	Sikre eksisterende bedrifter etter pandemien og prioritere kompetanseheving for nyetablerte og etableringsstøtte til bedrifter
Samisk reiseliv - søkerbasert	500.000	Sikre eksisterende bedrifter etter pandemien og prioritere kompetanseheving for nyetablerte og etableringsstøtte til bedrifter.
Kreative næringer - søkerbasert	250.000	Fortsatt prioritere rammebetingelser for (kulturnæringer og samiske kreative næringer)
Kompetansebaserte kreative næringer	400.000	Kulturnæringer, samiske kreative næringer og innovative næringer har stort potensiale
Attraktive lokalsamfunn	800.000	Sikre levedyktige samiske lokalsamfunn gjennom å legge til rette for tilflytting.
Samisk reiseliv	750.000	Stimuleres til nyskaping, innovasjon og teknologisk utvikling.
Institusjonsutvikling - søkerbasert	500.000	Arbeide for at de samiske festivalene og møteplassene skal sikres utviklingsmuligheter.
Interreg - søkerbasert	500.000	
Samiske hovedorganisasjoner	500.000	Både litteratur, musikk, joik, festivaler, teater, museer, duodji, kunst, film, idrett, samiske møteplasser og samisk kirkeliv (vil prioriteres).
Sametingsrådet	1.000.000	Bygge opp Sametingets politiske og administrative kapasitet
Gruppemidler	1.000.000	Sikre et stabilt styre der også Sametingets mindretall har gode arbeidsvilkår.
Plenumsledelsen	650.000	Igangsette en helhetlig gjennomgang og evaluering av den tekniske gjennomføringen av sametingsvalget 2021
Nystad-utvalget	350.000	Settes ned et bredt utvalg av sametingsrepresentanter som arbeider med forslag til revideringer av Sametingets forretningsorden.
Administrasjonen	2.246.776	Bygge opp Sametingets politiske og administrative kapasitet.

Institusjoner og direktetilskudd		
Stormen språksenter	1.087.000	Gi de samiske språksentrene utviklingsmuligheter
Hattfjelldal språksenter	1.087.000	Gi de samiske språksentrene utviklingsmuligheter
Sápmi næringshage	220.000	Det skal stimuleres til nyskaping, innovasjon og teknologisk utvikling.
Protect Sápmi	208.000	Prioritere arbeidet til aktører som bistår samiske rettighetshavere, herunder Protect Sapmi og Samerådet
Dáiddadállu	250.000	Fortsatt prioritere rammebetingelsene for (kulturnæringer) fremover.
Bodø 2024	500.000	Støtte samisk innhold ved Bådådjo som europeisk kulturhovedstad i 2024.
Beaivváš	1.061.000	Sikre realisering av igangsatte prosjekter
Saemien Sijte	7.300.000	Sikre realisering av igangsatte prosjekter
RiddoDuottarMuseat	150.000	Sikre realisering av samisk kunstmuseum
Samerådet - norsk seksjon	211.000	Prioritere arbeidet til aktører som bistår samiske rettighetshavere, herunder Protect Sapmi og Samerådet
Samisk museumslag	2.040.000	Prioritere å videreføre prosjektet Bååstede
Revidert budsjett 2022		
Beskrivelse	Sum	BÁ formulering
Rekrutteringsstrategier	150.000	Hjertespråket og Sametingets språkstrategi skal følges opp
Utredning pite og umesamisk	100.000	Rapportene om pite, ume- og skoltesamisk språksituasjon skal følges opp
Utviklingspr. sør og lulesamisk	200.000	Hjertespråket og Sametingets språkstrategi skal følges opp
Utredning av samisk språkombud	300.000	Prioritere å få etablert et klage-, tilsyns- og ombudsorgan
Veiledning barnehager	750.000	De samiske språkenes revitalisering er basert på opplæringsarenaer hvor samisk språk og kultur er premissleverandør
Samiske barnehager og avd.	1.800.000	Høyere lønnsnivå (til samiskspråklige lærere i barnehage og skole)
Pedagogiske fagdager	200.000	Styrke lærernes mulighet til å lykkes i sitt viktige arbeid i skolen.
Motorferdsel i utmark - forsøksprosjekt	250.000	Partnerne jobber for at det fremmes en søknad om motorferdsel etter forsøksloven.
Forvaltning verneområder - utredning	350.000	Arbeide for at det lages ei sametingsmelding om bruk som vern og utmarksbruk.
Evalueringsprosjekt fjordfiskeremnda	300.000	Sikre folkets fiskerirettigheter gjennom en bærekraftig forvaltning av fiskeressursene.
Erfaringsinnhenting beitekriser	800.000	Prioritere arbeid med klimautfordringene.
Kompetanse i samiske inst.	500.000	Styrke eksisterende institusjoner.
Evalueringsprosjekt litteraturlitilskudd	400.000	Litteratur (...) er deler av den kulturpolitikken som vi trenger og som vi vil prioritere kommende sametingsperiode.
Samisk mediemelding	250.000	Det skal lages en mediemelding i løpet av perioden.
Sørsamisk kulturarv - kulturminner	350.000	Våre stedsnavn og de sporene av vår tilstedeværelse som viser vår historie (...) dokumenterer samisk tilstedeværelse, naturbruk og historie.
Barnevernkonferanse	382.000	Sikre samiske barn og unge gode og trygge oppvekstbetingelser.
Sametingets fagkomiteer	500.000	Bygge opp Sametingets politiske og administrative kapasitet.
Drift - service, lisensener etc.	540.250	Bygge opp Sametingets politiske og administrative kapasitet.
Institusjoner og direktetilskudd	Engangsbevilgninger	
Mulighetsstudie Dáiddadállu	500.000	Fortsatt prioritere rammebetingelsene for (kulturnæringer) fremover.

Saemien Sijte - åpning	500.000	Museer (...) er deler av den kulturpolitikken som vi trenger og som vi vil prioritere kommende sametingsperiode.
RiddoDuottarMuseat – investeringer, kunstforvaltning etc.	700.000	Videreføre Bååstede og sikre realiseringen av igangsatte prosjekter som samisk kunstmuseum
Davvi álbmogiid guovddáš - oppgradering	1.000.000	Prioritere å videreføre prosjektet Bååstede
Mulighetsstudie Savio-museet	300.000	Styrke eksisterende institusjoner og sikre etableringen av nye.
Budsjett 2023		
Rekruttering – prosjekt	2.000.000	Rekrutteringsstrategier og videre satsning på superstipend
Samiske barnehager og av.	1.800.000	Prioritere samiske barnehager høyt i kommende budsjetter
Gratis samiskspråklige barnehageplasser	3.000.000	Utrede gratis samisk barnehage tilbud
Borrjadat – sjøsamisk rettighetsprosjekt	500.000	Sjøsamenes rett til fiske (bør) lovfestes
Samehets – søkerbasert og prosjekt	1.100.000	Det vil prioriteres tiltak for forebygging, kunnskap og håndtering (av samehets)
Lakseprosjekt	500.000	Følge opp «Diddi, luosjuolgi, goadjin ja duovvi»
Samisk matkultur – prosjekt	750.000	... mer videreføring, matproduksjon og satsing på lokalmat.
Samisk reiseliv – prosjekt	750.000	Fortsatt prioritere samarbeidene for disse næringene fremover.
Kompetanseløft styreledere og daglig ledere	500.000	Styrke eksisterende institusjoner
Støtteordning for mindre samiske språk – pite, skolte og ume lagt til	200.000	De minste samiske språkene skal løftes med tiltak og satsninger som muliggjør en revitalisering
«Kjent og anerkjent» - sørsamisk kulturminneprosjekt	400.000	Våre stedsnavn og de sporene av vår tilstedeværelse som viser vår historie, som kulturminner og kulturarvgenstander, dokumenter(er) samisk tilstedeværelse, naturbruk og historie.
«Fortefar mot nord»	150.000	Våre stedsnavn og de sporene av vår tilstedeværelse som viser vår historie, som kulturminner og kulturarvgenstander, dokumenter(er) samisk tilstedeværelse, naturbruk og historie.
Plenum – driftskostnad	900.000	Vi ønsker å bygge opp Sametingets politiske og administrative kapasitet.
Institusjoner og direktetilskudd		
DeanuInstituhtta	500.000	Samarbeidspartene vil arbeide for reell lokal forvaltning av Tanavassdraget.
Rasten Rastah og Tjaktjen Tjåangkhoie årlig tilskudd	445000 økning (562000 hver)	De samiske festivalene og møteplassene skal sikres utviklingsmuligheter.
Samisk hus i Tromsø	500.000	Gi støtte til oppstart av flere samiske møteplasser.
Samisk forfatterutdanning – Sámi allaskuvla	500.000	Litteratur som del av den kulturpolitikken som vi trenger og som vi vil prioritere kommende sametingsperiode.
Samisk legeförening	200.000	Samarbeidspartnerne vil arbeide for likeverdige helsetilbud til den samiske befolkningen.
Sørsamisk helsenettverk	300.000	Fortsatt støtte samiske helsenettverk.
Bárru giellabáiki	800.000	Samarbeidspartnerne vil gi de samiske språksentrene utviklingsmuligheter.
RiddoDuottarMuseat	300.000	Styrke eksisterende institusjoner og sikre etableringen av nye.
Beaivváš Sámi Našunálateáhter	500.000	Styrke eksisterende institusjoner og sikre etableringen av nye.
Senter for Nordlige Folk – Bååstede oppgradering	1.000.000	Prioritere å videreføre prosjektet Bååstede.